

การฝึกยกระดับฝีมือ

หลักสูตร นักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ
(Job Coach for Persons with Disabilities)
รหัสหลักสูตร 0920207430401

กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นางสาวบุปผา เรืองสุด อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	
วันที่อนุมัติ - 8 ธ.ค. 2566	จำนวน9.... แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่/.....

การฝึกยกระดับฝีมือ
หลักสูตร นักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ
(Job Coach for Persons with Disabilities)
รหัสหลักสูตร 0920207430401
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการเป็นนักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ โดยสามารถ

1.1 จำแนกประเภทความพิการของคนพิการในแต่ละประเภทได้

1.2 ให้การแนะนำ สนับสนุนการประกอบอาชีพและการจ้างงานของคนพิการได้อย่างถูกต้อง

1.3 นำความรู้ หรือทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานเป็นนักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ ให้มีประสิทธิภาพ

2. ระยะเวลาฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยหน่วยฝึกสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฝึก 30 ชั่วโมง

3. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

3.1 มีความรู้เบื้องต้นด้านสอนงานอาชีพคนพิการ ครูในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ฝ่ายบุคคล ในสถานประกอบกิจการ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรในองค์กรคนพิการ และผู้ที่มีความสนใจ

3.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

3.3 มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี

3.4 มีสภาพร่างกายแข็งแรงไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก

4. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร นักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ

ชื่อย่อ : วพร. นักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ

ผู้รับการฝึกต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และผ่านการประเมินผล ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมกันตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านการฝึก และได้รับวุฒิบัตร จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

5. หัวข้อวิชา

รหัสวิชา	หัวข้อวิชา	ชั่วโมงการฝึก/นาที่	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
0924310201	บทบาทหน้าที่ของนักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ	1	0
0924310202	ประเภท หลักเกณฑ์ และลักษณะความพิการ	2	0
0924310203	ลักษณะความพิการทางสติปัญญาและพัฒนาการ	1	0
0924310204	ลักษณะความพิการของบุคคลออทิสติก	1	0
0924310205	ลักษณะความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม	1	0
0924310206	ปรัชญาการสร้างทัศนคติเกี่ยวกับการฟื้นฟูด้านอาชีพ	1	0
0924310207	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ	1	0
0924310208	จริยธรรมทางธุรกิจ	1	0
0924310209	การทำความเข้าใจวัฒนธรรมองค์กร และสวัสดิการสังคมในปัจจุบัน	1	0
0924310210	กระบวนการให้บริการสนับสนุนเพื่อการจ้างงาน	2	0
0924310211	การประเมิน และการจับคู่งาน	1	2
0924310212	การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของคนพิการ	1	2
0924310213	การวิเคราะห์งานและการสอนงานอย่างเป็นระบบ	1	2
0924310214	การสนับสนุนครอบครัวเพื่อการทำงานในสถานประกอบกิจการอย่างยั่งยืน	1	0
0924310215	การบริหารการจ้างงานในสถานที่ทำงาน	1	0
0924310216	การสังเกตพฤติกรรมในสถานที่ทำงาน	1	0
0924310217	การเจรจาต่อรองกับนายจ้างเพื่อหางานให้คนพิการทำงาน	1	2
0924319901	การวัดและประเมินผล	1	2
รวม		20	10
		30	

6. เนื้อหาวิชา

- 0924310201 บทบาทหน้าที่ของนักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ (1 : 0)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกู้ในบทบาทหน้าที่ของนักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการได้อย่างถูกต้อง
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ ความหมาย
 และหลักการเป็นนักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ
- 0924310202 ประเภท หลักเกณฑ์ และลักษณะความพิการ (2 : 0)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะความพิการ และประเภทความพิการได้อย่างถูกต้อง
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของคนพิการ ลักษณะความพิการ ประเภทความพิการ และการแบ่ง
 ประเภทความพิการของกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
 ของมนุษย์
- 0924310203 ลักษณะความพิการทางสติปัญญาและ พัฒนาการ (1 : 0)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะความพิการทางด้านสติปัญญาและ พัฒนาการ
 ได้อย่างถูกต้อง
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะความพิการทางสติปัญญาและ พัฒนาการ ประเภทของงาน
 ที่เหมาะสมและปัญหาที่เกิดจากการทำงาน
- 0924310204 ลักษณะความพิการของบุคคลออทิสติก (1 : 0)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะความพิการของบุคคลออทิสติกได้อย่างถูกต้อง
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะความพิการของบุคคลออทิสติก ประเภทของงานที่เหมาะสม
 และปัญหาที่เกิดจากการทำงาน
- 0924310205 ลักษณะความพิการทางด้านจิตใจหรือพฤติกรรม (1 : 0)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะความพิการทางด้านจิตและพฤติกรรมได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะความพิการทางด้านจิตและพฤติกรรม ประเภทของงานที่เหมาะสมและปัญหาที่เกิดจากการทำงาน

0924310206 **ปรัชญาการสร้างทัศนคติเกี่ยวกับการฟื้นฟูด้านอาชีพ** (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีทัศนคติที่ดีต่อการฟื้นฟูด้านอาชีพของคนพิการ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างทัศนคติเกี่ยวกับการฟื้นฟูด้านอาชีพของคนพิการ ความหมายของการทำงาน ความหมายของการฟื้นฟูอาชีพ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบการทำงานแบบต่าง ๆ

0924310207 **กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ** (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายการรับคนพิการเข้าทำงานในอัตราส่วนที่กฎหมายกำหนดไว้ การกำหนดให้ส่งเงินเข้ากองทุนสำหรับสถานประกอบกิจการที่ไม่ได้รับคนพิการเข้าทำงานตามที่กฎหมายกำหนด

0924310208 **จริยธรรมทางธุรกิจ** (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับจริยธรรมทางธุรกิจได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมทางธุรกิจ ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการตัดสินใจ แบบมีจริยธรรม วิธีการสร้างจริยธรรมทางธุรกิจ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างจริยธรรมทางธุรกิจ ขั้นตอนการตัดสินใจทางจริยธรรมทางธุรกิจ และแนวทางการจ้างงานคนพิการที่สอดคล้องกับธุรกิจ

0924310209 **การทำความเข้าใจวัฒนธรรมองค์กร และสวัสดิการสังคมในปัจจุบัน** (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับการทำความเข้าใจวัฒนธรรมองค์กรและสวัสดิการสังคมในปัจจุบัน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร สวัสดิการสังคม วัตถุประสงค์ขององค์กร ผลกำไรขององค์กร ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประเภทธุรกิจ องค์ประกอบทางด้านบุคลากร งานที่ทำ ธุรกิจด้านอื่น ๆ ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน สถานการณ์ปัจจุบันของบริษัท ผลการสำรวจ สถานการณ์การจ้างงานคนพิการ ปัญหาในการจ้างงานคนพิการ คำร้องขอเกี่ยวกับการจ้างงานคนพิการ

0924310210 กระบวนการให้บริการสนับสนุนเพื่อการจ้างงาน (2 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการให้บริการสนับสนุนเพื่อการจ้างงาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการให้บริการสนับสนุนเพื่อการจ้างงาน การสนับสนุนการจ้างงานที่ควรรู้ กระบวนการพื้นฐานการสนับสนุนการจ้างงาน 8 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินคนพิการ การหาสถานที่ทำงาน การประเมินสถานที่ทำงาน การจับคู่งาน การสนับสนุนอย่างเข้มข้นในที่ทำงาน การประสานงานเรื่องข้อตกง การจ้างงาน การสนับสนุนแบบถอยห่าง และการติดตาม

0924310211 การประเมิน และการจับคู่งาน (1 : 2)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประเมินคนพิการ การประเมินสถานที่ทำงาน และการจับคู่งาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินคนพิการ การประเมินสถานที่ทำงาน การรวบรวมข้อมูลของสถานประกอบการและการหางานที่เหมาะสมให้คนพิการ

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินคนพิการ การประเมินสถานที่ทำงาน การรวบรวมข้อมูลของบริษัท และการหางานที่เหมาะสมให้คนพิการ

0924310212 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของคนพิการ (1 : 2)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของคนพิการ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของคนพิการ การสอนงานอย่างเป็นระบบ การถอยห่าง และการติดตาม บทบาทของผู้สอนงานคนพิการในที่ทำงาน การจัดลำดับความสำคัญของการสนับสนุนตามธรรมชาติ วิธีการสนับสนุนตามธรรมชาติ คู่มือการทำงาน ทักษะติดต่อการสนับสนุนในที่ทำงาน การสนับสนุนจากผู้สอนงานสู่คู่มือการทำงาน และการทำงานของคนพิการ

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของคนพิการ

0924310213 การวิเคราะห์งานและการสอนงานอย่างเป็นระบบ (1 : 2)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสอนงานอย่างเป็นระบบ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการสอนงานอย่างเป็นระบบ การประเมินความสามารถของคนพิการ วิธีการสอนงานที่มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของวิธีสอนงานเชิงระบบ และการวิเคราะห์งาน

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนงานอย่างเป็นระบบ การประเมินความสามารถของคนพิการ วิธีการสอนงานที่มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของวิธีสอนงานเชิงระบบ และการวิเคราะห์งาน

0924310214 การสนับสนุนครอบครัวเพื่อการทำงานในสถานประกอบกิจการอย่างยั่งยืน (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับการสนับสนุนครอบครัวเพื่อการทำงาน ในสถานประกอบกิจการอย่างยั่งยืนได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของการสนับสนุนครอบครัวเพื่อการทำงานในสถานที่ทำงานอย่างยั่งยืน ในสถานที่ทำงาน หลักการ ขั้นตอน การรวบรวมข้อมูลของครอบครัว บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การให้การช่วยเหลือ และการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน

0924310215 การบริหารการจ้างงานในสถานที่ทำงาน (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการบริหารการจ้างงานในสถานที่ทำงานได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารการจ้างงานในสถานที่ทำงาน ประเภทขององค์กร โครงสร้างการบริหารงานองค์กรธุรกิจ ลักษณะโครงสร้างองค์กร ระเบียบการบริหารองค์กร กิจกรรมขององค์กรธุรกิจ ทรัพยากรการบริหาร การบริการทางสังคม กระบวนการยุติธรรม บุคลากร การว่าจ้างคนพิการในการบริหารธุรกิจ แรงจูงใจในการจ้างงานคนพิการ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจ้างงานคนพิการ ปัญหาและมาตรการรับมือของการจ้างงานคนพิการในองค์กรธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก การประยุกต์การบริหารการจ้างงานในองค์กรธุรกิจ การปรับปรุงระบบจ้างงานคนพิการที่เป็นที่ต้องการสำหรับอนาคต การเตรียมความพร้อมของนักแนะแนวอาชีพ และสอนงานคนพิการ และการแนะนำองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือในการจ้างงานคนพิการ

0924310216 การสังเกตพฤติกรรมในสถานที่ทำงาน (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกสามารถสังเกตพฤติกรรมการทำงานของคนพิการในสถานที่ทำงานได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อการสังเกตพฤติกรรมในการทำงาน ความสามารถในการทำงาน และความเหมาะสมของงาน สิ่งที่คนพิการทำได้และทำไม่ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติในการรับรู้ ซึ่งเป็นภูมิหลังของความสามารถในการทำงานที่ไม่สามารถรับรู้ได้จากการสัมภาษณ์

0924310217 การเจรจาต่อรองกับนายจ้างเพื่อหางานให้คนพิการทำงาน (1 : 2)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเจรจาต่อรองกับนายจ้างเพื่อหางานที่เหมาะสม
 ให้กับคนพิการ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการเจรจาต่อรองกับนายจ้างเพื่อหางานที่เหมาะสมให้คนพิการ บทบาทของผู้สอนงาน
 คนพิการ วัตถุประสงค์ของการสอนงาน กระบวนการหางานและการหาที่ทำงานที่เหมาะสมให้คนพิการ ข้อควรระวัง
 ในการพูดคุย การแนะนำตัว การอธิบายถึงบริการสนับสนุน การรวบรวมข้อมูลของบริษัท และการแนะนำ
 แผนงานให้บริษัท

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการเจรจาต่อรองกับนายจ้างเพื่อหางานที่เหมาะสมให้คนพิการ

0924319901 การวัดและประเมินผล (1 : 2)
 ประเมินความรู้ ความสามารถของผู้รับการฝึก โดยการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

คณะผู้จัดทำหลักสูตร

1. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์ นายกสมาคม
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
2. นายสุจินต์ สว่างศรี ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
3. นายศิริพันธ์ ศรีวันยงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
4. นายสมนึก เหลืองอ่อน ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
5. นายประเวศ ทั้งจันทร์แดง ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
6. นางพิมพ์มณี แก้วมหาวงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
7. นางชนิษฐา กมลวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
8. นายสมพงษ์ อุ่นใจ ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
9. นางสาวอุไร ธงศรี ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
10. นางศรีจิตต์ ขวัญแก้ว ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย

11. นางสาวอภิญญา บุญเกียรติ ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
12. นางสาวสุภาภรณ์ พิมพ์สาร ผู้ทรงคุณวุฒิ
สมาคมการค้าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสไทย
13. นายนที ราชฉวาง ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและเทคโนโลยีการฝึก
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
14. นายคมรัช รัตนเดช นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
15. นายยุทธชัย ทองอินทร์ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
16. นางสาวดาราทัด ลิ้มปัสโยพาส นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานปฏิบัติการ
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
17. นางเกษมณี เขาวังยศ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นายจิตรพงศ์ พุ่มสอาด)
ผู้อำนวยการกองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายสมชาติ สุภารี)
ผู้ตรวจราชการกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงนาม.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางสาวบุปผา เรืองสุด)
อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

